

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

de gratis erga deum in testamento nouo. ca. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

Ita vt dictum est fouet, ita amplexatur in terris adhuc viuentes, quanto magis ad cælestis beatitudinis domicilia mansionesque angelorum translatos? Hæc de veteris historiæ fontibus hausta iam exigere videntur, vt a nouæ salubrius fluētibus aquis aliqua deriuemus, ad eandem gratitudinis virtutem accommodata.

De gratis erga deum in testamen
to nouo. Cap. III.

Matt. 4.

Iesus Christus dei filius, humani generis redemptor ac saluator, patribus promissus, nobis exhibitus & datus, non præsentia bona hominibus polliceri cepit, sed futura: nec terrenum largiri regnum, sed cæleste. Pœnitentiã agite (inquit) & appropinquabit regnũ cælorum. Et ad latronem: Hodie mecum eris in paradiso. Quod si tandem, non vt olim ad inferos animæ iustorum descendant, sed in sublime angelorum sedibus inferantur, iucundissimo domini sui cõspectu semper fruaturã, nonne multo nos causatus quam prisca illi, de quibus paulo ante est dictum, deo seruire debemus, & solim nauare operam, contemptisque omnibus ipsum vnum absque quo nihil est beatum, tota mente concupiscere? Merito igitur sequens credentium ætas ad omnia dura atque aspera perferenda cepit accingi, mollia vero respicere & delicata: atque in his præcipue gratiam referre saluatori, per quã maximum omnium beneficium se accepisse meminit. Quid enim maius aut optabilius esse potuit, quam paradisiũ p tot secula primi hominis culpa clausum, per ea demum quæ Christus passus est, nobis fuisse reueratũ? Oportuit enim pati Christum, & sic intrare in gloriã suã. Oportet igitur pati & nos, ac p vestigia eius incedere, si illo q̄ ipse p̄cessit, volum⁹ puenire. Hæc ẽ ergo nõrũ erga deũ maxima gratitudo, pro amore illius, qui prior dilexit nos, voluptates, opes, otia cõtemnere, continentia seruare, modico contentos esse, religiosæ vitæ laboribus nunquam defatigari. Talẽ quippe, p bñficijs gratiam primo deo retulere Apostoli, deinde Martyres ceteriq; Chri serui, ygines q̄q; & viduæ

Lucæ. 4.

omnesque illi qui ecclesie autoritate in sanctorum collegio numerantur. Pro Christi nomine non dubitavit Petrus crucifigi, Paulus capite truncari, Iohannes in feruentis olei dolium nudus demergi, Bartholomaeus viuis excoriari, Thomas lanceis perfodi, Iacobus maior decollari, minor iuste fullonis interimi, Stephanus lapidibus obrui, Laurentius igne cremari, omnes denique per tormenta consumi. Hoc idem propositum fuit reliquorum sanctorum omnium necem videlicet a persecutoribus inferendam subire potius quam a Christi fide deficere. Illos quibus hoc contigit, Apostolus ad Hebraeos scribens pulchre percenset, cum ait: Alii vero ludibria & verbera experti, insuper & vincula & carceres, lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladii mortui sunt. Noli expectare ut audias, quod hi prosperitatis in vita perceperint, qui ad quaeque laboriosa sustinenda magno animo se armauerant. Si tamen nos se desideras, nihil illis prosperius contingere potuit. Quae per aduersitatum patientiam ostendere, quali constantia, quantumque fide Christum diligere. Adde quod illos quoque a quibus necem suppliciaque passi sunt, victores tuerint. Praeualuit enim patientium fides impietati persecutorum, & contempto inanium decorum cultu ab omnibus adorari coepit Christus. Nequaquam sancti martyres coronati triumpharent in caelo nisi in terra vicissent. Vera fidelium victoria est, neque deici aduersis, neque secundis efferri, deo magis quam hominibus obedire, & carnem spiritui repugnantem in seruitutem redigere. Quae quidem & illi sancti, quos persecutionis non attingit gladius diligenter obseruarunt. Dum enim viuerent, non cessabant Christo seruiendo vitae instituta vel ipsi discere, vel alios docere, vigiliis, precationibus, ieiuniis, lectionibusque vacare, diuitias indigentibus distribuere, & paupertate gaudere, virginitatem viduitatemque nuptiis praeterre. Sic egerunt in Pontifices ter summos pontifices, Syluester, Gregorius, Leo, & Ca. Episcopi. Iustinus Inter episcopos, Martinus, Nicolaus, Ambrosius, & Augustinus. Inter abbates, Antonius, Hilarion, Abbates.

Apostoli.

Martyres.

Hebr. 11.

Fidei victoria.

Monachi. 400.

Marci Maruli.

Eremitæ.
Virgines.

Viduæ.

Hieronymus & Benedictus. Inter monachos Dominicus, Vincentius, Franciscus & Bernardinus. Inter eremitas, Paulus, Thebæus, Honophrius, Arsenius, Archebius, & Theonas. Inter virgines, Maria virgo simul & mater, ipsum enim genuit saluatorem, quæ sicut de Spiritu sancto concepit, ita sine virginitatis damno peperit. Hanc secutæ sunt Thecla, Agatha, Hagnes, Lucia, Catharina, Cecilia, Margareta, Barbara, aliæque pmultæ, quas ad coniugium nulla blandientium promissa, nullæ furentium minæ, nullæ sævientium tormenta inclinare poterunt. Omnia extrema perpeti malebant, quam domino semel promissam amittere virginitatem. Inter viduas vero perpetuam continentiam custodientes fuerunt, Anna, Paula, Galla, Melania, Monacha, & aliæ plurimæ. Talium vitam moresque sequatur oportet, qui cumulatissimam deo gratiam cupit referre, ac post relatam ab ipso suscipi & immortalitatis gloria in cælestibus veffiri. Proponamus nunc ingratorum exempla: vt quos præmia ad virtutem parum excitant, saltem pœna a vicijs auocet.

¶ De ingratis ante diluuium.
Caput. IIII.

Adam &
Eua.

Genæ. 3.

PRIMI parentes nostri donec beneficiorum memores iussioni diuinæ obtemperarunt, paradisi in quo positi erant, bonis fruebantur. Postquam vero per ingritudinem a mandato recessere ligni vetiti fructum gustando, eieci de paradiso, laboribus, ærumnis, mortis subiacerunt. Et enim peccauerant (licet postea penitentiam egisse credantur) a quo corpus, a quo spiritum, sensum, intellectum, dei similitudinem acceperant: a quo præesse bestijs terræ, & volucris cæli, & piscibus maris iussi erant: vt his quæ terra proferret vescerent, & simul ligna, lapides, metalla, ignem quoque & aquam, tellurem & aera in vsum vitæ necessarium haberent. Merito igitur malis mancipati sunt, cum talem ac tantum benefactorem offendissent. Mulier quia prior peccauerat, viri subditur imperio, & pariendi cruciatibus mul-